Vodní cesty: význam pro životní prostředí

Martin Robeš

Naše řeky
Praha 25. 11. 2011

Vodní cesty: význam pro ŽP

- ŽP lidské / přírodní
- pozitivní / neutrální / negativní

Obsah prezentace:

- vodní (a ostatní nákladní) doprava v Evropě
- význam vodní dopravy (ekonomika, ŽP)
- vodní cesty v ČR a jejich problémy

1.

Vodní (a ostatní nákladní) doprava v Evropě

Vodní cesty v Evropě

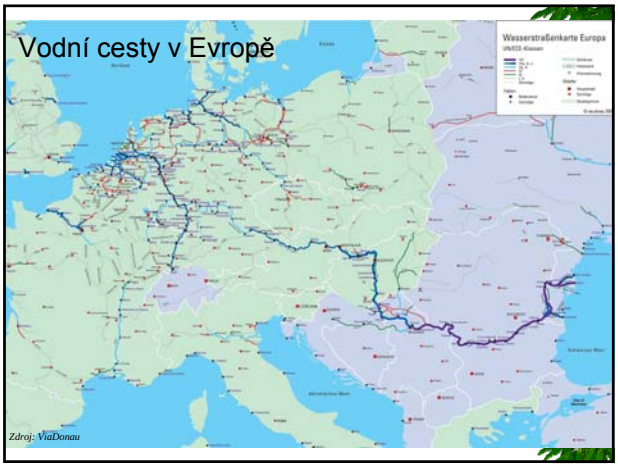

Zdroj: ViaDonau

AGN: parametry vodních cest

Table 1

CLASSIFICATION OF EUROPEAN INLAND WATERWAYS OF INTERNATIONAL IMPORTANCE [1]

Type of inland waterway	Classes of navigable waterways	Motor vessels and barges					Pushed convoys					Minimum height under bridges [2]	Graphical symbols on maps
		Type of vessel. General characteristics					Type of convoy. General characteristics						
		Designation	Maximum length L (m)	Maximum beam B (m)	Draught [2] d (m)	Tonnage T (t)		Length L (m)	Beam B (m)	Draught [2] d (m)	Tonnage T (t)	H (m)	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
OF INTERNATIONAL IMPORTANCE	IV	Johann Welker	80-85	9.5	2.50	1,000-1,500		85	9.5 [2]	2.50-2.80	1,250-1,450	5.25 or 7.00 [2]	
	Va	Large Rhine vessels	95-110	11.4	2.50-2.80	1,500-3,000		95-110 [2]	11.4	2.50-4.50	1,600-3,000	5.25 or 7.00 or 9.10 [2]	
	Vb							172-185 [2]	11.4	2.50-4.50	3,200-6,000		
	VIa							95-110 [2]	22.8	2.50-4.50	3,200-6,000	7.00 or 9.10 [2]	
	VIb	[2]	140	15.0	3.90			185-195 [2]	22.8	2.50-4.50	6,400-12,000	7.00 or 9.10 [2]	
	VIc							270-280 [2]	22.8	2.50-4.50	9,600-18,000	9.10 [2]	
								195-200 [2]	33.0-34.2 [2]	2.50-4.50	9,600-18,000		
	VII						[2]	275-285	33.0-34.2 [2]	2.50-4.50	14,500-27,000	9.10 [2]	

[1] Classes I - III are not mentioned in this table, being of regional importance.

Zdroj: ViaDonau

Aktualizace TEN-T: návrh EK podzim ‘11

Zdroj: Evropská komise

Návrh „core network“

LIST OF PRE-IDENTIFIED PROJECTS ON THE CORE NETWORK IN THE FIELD OF TRANSPORT

a) Horizontal Priorities

Innovative Management & Services	*Single European Sky - SESAR*
Innovative Management & Services	*Traffic Management Systems for Road, Rail and Inland Waterways (ITS, ERTMS and RIS)*
Innovative Management & Services	*Core Network Ports and Airports*

Core Network Corridors

4. Hamburg – Rostock – Burgas/TR border – Piraeus – Lefkosia

Hamburg / Rostock – Berlin – Praha – Brno – Bratislava – Budapest – Arad – Timişoara – Sofia
Sofia – Burgas/TR border
Sofia – Thessaloniki – Piraeus – Limassol – Lefkosia

Pre-identified sections	Mode	Description/dates
Dresden - Praha	Rail	studies for high-speed rail
Prague	Rail	Upgrading, freight bypass, rail connection airport
Hamburg - Dresden - Praha - Pardubice	IWW	Elbe upgrading
Děčín locks	IWW	studies

Železnice

Zdroj: http://www.docstoc.com/docs/56271402/Railway-Map-Europe-2010

Železnice

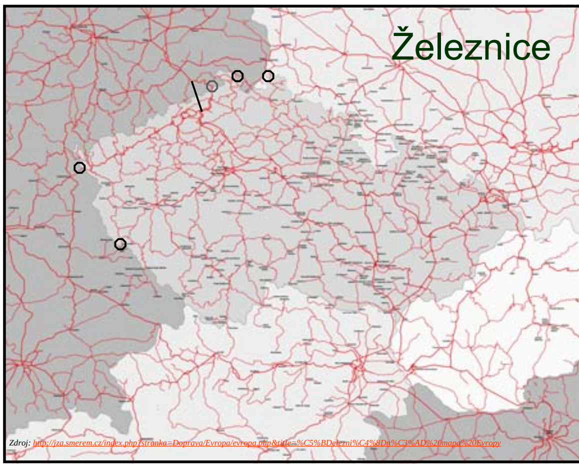

Zdroj: http://jza.smerem.cz/index.php?stranka=Doprava/Evropa/evropa.php&title=%C5%BDelezni%C4%8Dn%C3%AD%20mapa%20Evropy

Silnice

2.

Význam vodní dopravy

- ekonomika
- vlivy na ŽP

Externí náklady nákladní dopravy

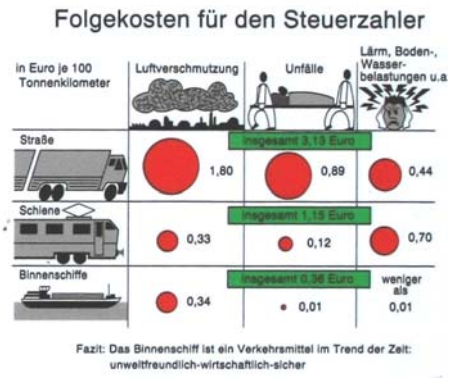

Energetická spotřeba nákladní dopravy

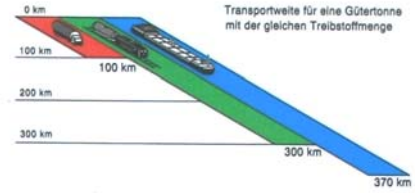

Objemové srovnání druhů dopravy

platí pro kanál Dunaj – Mohan (třída V); tj. pro Labe (třída IV) nutno vydělit 2

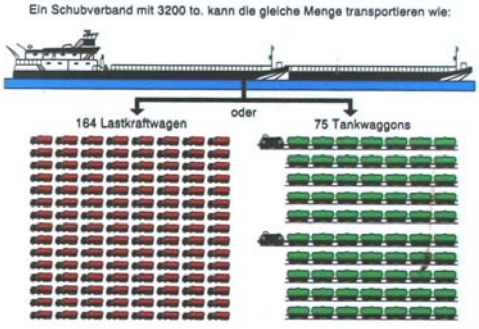

Orientační srovnání loď / vlak

Loď na Labi	**Vlak**
* 1 soulodí na Labi	= 1 vlak cca 600-700 m
* přes zdymadla: 3-4 soulodí za hodinu	= jednokolejná hlavní trať (včetně osobní dopravy)
* chybí 2-3 zdymadla ~ 70 km vodní cesty ~ 8-15 mld. Kč ~ 100-250 mil. Kč / km	= nová (GO) 1-kolejka 100 (60) mil. Kč / km ~ 80-150 (130-250) km
* vodní cesta V-VII. třídy bez zdymadel (Rýn)	= 2 dvoukolejné hlavní tratě

Vodní cesty vs. příroda

- na vodní toky vázány cenné ekosystémy
- národní ochrana
- evropská ochrana – Natura 2000
  - povinnost chránit lokalitu daných parametrů
  - udělení výjimky: splnění 3 podmínek současně
    - neexistuje varianta s menším / žádným vlivem
    - převažující veřejný zájem
    - existují proveditelná a účinná kompenzační opatření

3.

Vodní cesty v ČR
a jejich problémy

Plavební stupeň Děčín

- 1. proces EIA (Dolní Žleb)
  - 1995 proces zastaven
- 2. proces EIA (Prostřední Žleb)
  - 2002 nesouhlasné stanovisko
- ČR v EU – Natura 2000: EVL 3270 (bahnité náplavy), bobr evropský, losos obecný
  - pokusné kompenzační opatření v Děčíně
- 3. proces EIA (Děčín)
  - 23. 5. 2011 MŽP vrátilo dokumentaci k přepracování – řada vážných nedostatků
- PS Březno?

Plavební stupeň Přelouč

- „hrčáky“ v řečišti / Slavíkovy ostrovy
- 2000 stanovisko EIA souhlasné
  - bez podrobného biologického hodnocení
- 2001 biologické hodnocení
  - dokumentace EIA byla nedostatečná
- územní rozhodování, druhové výjimky
- řešením je splavnění v řečišti

Vzdálené plány

Dunaj – Odra – Labe (400 km, 1 bil. Kč)

- neproveditelný z hlediska národní i mezinárodní legislativy OP
  - fatální dopady na vodní režim na cca 1.000 km^2 území
  - nekompenzovatelné významné negativní vlivy na území soustavy Natura 2000
- střet s revitalizací říčních krajin a realizací protipovodňových opatření
- zhoršení samočisticí schopnosti vod
- ...

Odra – Váh

- prosazuje Slovensko (návaznost na Váh)
- není známá trasa, nelze posoudit z hlediska OP

Děkuji za pozornost

martin.robes@centrum.cz